

(המשך מעמוד 11)

מצהיר שהוא מעוניין שיהיה גבול פתוח, כי הוא יודע שתיירי בא לאילת, כי היא יפה ויש שם יפה ובתי מלון ומקומות שיכנה אחיהם, שבין היתר נמצאת שם גם טאבה, ואפשר לנסוע משם לגואטימלה, ואפשר להגיע משם בכביש יפהפה עד לקהיה.

● המצרים היו נבונים יותר מהישראלים להגיע להסדר?
זה היה כתוצאה מכך שהממשלה לא דיברה בקול אחד.

● למה בעצם זה היה בליז?
השואב? הרי זה שטח קטן ושולי.
האדמה הו יכלה להיות מפה לפיכסם שבין ישראל למצרים, ויכלה להיות ניצחון ביחסים שבין ישראל לארצות-ערב. אין לעשות ריאקטיביות בן קנאות ליחסי-שלום.

התיירות ירים אלי טלפון באמצע הלילה, כדי לשאול מה מצב-הרוח במלון? **● גם שררה תיירות שלנו התעניין.**
שמעת אותו. מנכ"ל משרד התיירות היה שותף במשלוח, וכל היה סרטים נעשו על דעת משרד התיירות, זה לא יפה עכשיו לעשות כתורות.

● כשישראל נסוגה מסיני, חשבו שהישראלים ימשיכו לנ"סוע לנואיבה בהמוניהם וזה לא קרה.
כי שם לא היה גורם של שיתוף-

"כפי בחור להרוויח 40 מיליון ולא 80, כדי לשמור על הניהול ועל השם הטוב"

פעולה. טאבה תישען על הצפון-מב-חינת אווירה ותיירות, היא לא יכולה להישען על הרום.

● ניהלת פעם משא-ומתן בסדר-גודל כזה?
מבחינה כספית כן, מבחינת מורכ-בות בינלאומית, לא.

● הרי כל העניין של מלון "סונסטאה" בטאבה התחיל כ"תרגיל בזמן בהונתו של בגין.

הכרטיס שלחו אונית-מילחמה ל-מיפח עקבה, שהתמקמה ליד איהאל-מונים, ואיימו על העותומנים שיוזו. הם סיכרו, והכרטיס הודיעו שאם הם לא יזוים תוך 10 ימים, הם יתפסו איים בדרגנים ויראו בזה אקט מילחמה. ואז, כתוצאה ממשא-ומתן בין הכרטיס לבין העותומנים, הוקמה ועדה כדי לסמן את הגבול הבינלאומי בין פלסטין לבין מצרים. הוקמה ועדה אשר תפת שעסקה במדידות, ובהסכם שנודתם נקבע שיהיה קורגבול יסיר בין רפיח לראסי-טאבה.

מרדו, המכשירים לא היו ברורים, והקו, שהיה צריך להיות ישר לחלוטין, היו בו מובלעות, ואחרי מדידות הגיעו למקום שעליו היה ויכוח איהא זה ראסי-טאבה. סניף מצרים. הוקמה ועדה אבן. ומוסל סיני אז, פארק, הצטלם ליד האבן וכתב רוח על ההישג שלו. את הצילום הוא שלח הבייתה כ-מוכרת ונכדתו מסרה אותו לבוררים. זו אכן פארק.

זה היה ב-1906, וכבר מאז היו וי-כוחים מהו בדיוק הגבול הנכון. בפועל הקו עבר צפונה לטאבה, וכך סומן במפות המנדטוריות. אבל היתה מחלוקת, וזה מעולם לא נחתך סופית. מחלוקת-המדינות של ישראל הכירה את ה-היסטוריה ואת המחלוקת ההיסטורית. **● ואיפה עבר הגבול בין 1948 ו-1967?**
כמו הקו המנדטורי, צפונית לטאבה.

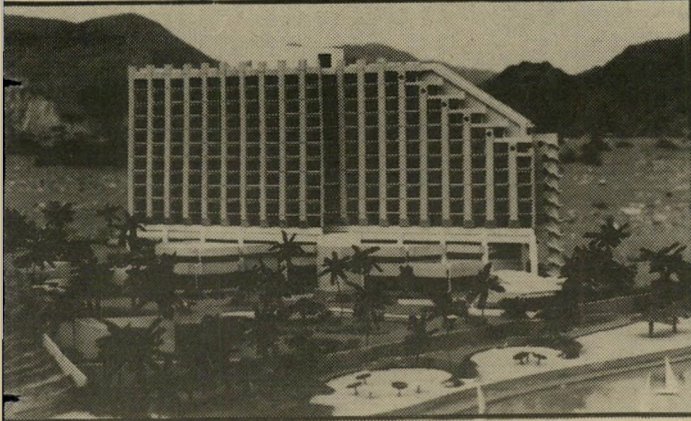
● אתה חושב ששני הצדדים מרוצים?
שני הצדדים יהיו מרוצים, רק אם זה יצליח.

● איזה צד היה יותר קשה?
הממשלה המצרית מאוד קשה.

● מההתחלה היה להם קלף יותר חזק ביד?
עמדות הפתיחה שלהם היו חזקות יותר. היה ברור שהמלון עובר לידיהם. הזמן היה מוקצב והמיסגרת היתה כפויה. יחד עם זה ניהלנו את המשא-והמתן תוך כדי הצגת אלטרנטיבות בתוך סיוואציה קשה, וזה דרש עבודה קשה. הבהרתי להם מההתחלה שיש לי אלטרנטיבות.

● מה הן הלויות?
הצלחתי לשכנע גם את מדינת-ישראל וגם את ארצות-הברית שאנחנו ננהל משא-ומתן בתום-לב ובצורה היר-גנת, שלא נסחבו את העניין, אבל לא נהיה מוכנים לקבל גבול של זמן כלולאה על הצוואר.

היתה החלטה של הקבינט שיהיה ליווי של משרד-החוץ, משרד-האוצר וכל זמן שהמשא-ומתן יהיה הוגן נקבל גיבוי של הממשלה, וכל עוד שהמשא-ומתן לא יסתיים הממשלה

הדגם של "סונסטאה", אנו מתפלל שזה יצליח

לא תיסוג. גם האמריקאים קיבלו את העיקרון הזה.

● נהנית מהמשא-ומתן?
בנסיבות אחרות הייתי נהנה יותר. היה משא-ומתן קשה, והיו גם נסיבות אישיות קשות.

● התייחסת אליו כאתגר.
נכון.

● ידעת מראש מה אתה רוצה להשיג?
בקווים כלליים כן.

● והצלחת?
ההצלחה תימרד בעתיד. בנינו מערכת יפה מבחינה מישפטיית, כלכלית ופוליטית בגיבוי אמריקאי.

● אתה חושב שזה יבשלו?
למען האמת אני חושש. זה דורש בליזך הרבה רצון טוב.

● אבל זה כבר לא תלוי בך.
המערכת חיה, מקורית, יצירתית. אי-אפשר להצטייך דגם שקיים כבר. זה משהו חדשני. אני מתפלל שזה יצליח.

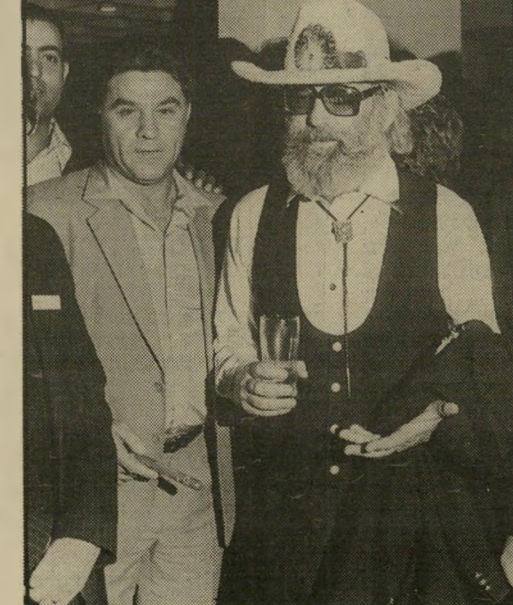
● מה פשוטו חושב?
הוא ויתר הרבה כדי ליצור את המערכת הזאת, אבל זה טבע האדם. אני לא מכיר הרבה אנשים שיהיו מוכנים ללכת על דבר כליזך קשה, אקוטי וניסויי.

● בעת-ידן שלך, לא היה נכון יותר להציע לו לקחת את 80 מיליון הדולר מן הממשלה וללכת?
ב-1984 הוזמנו על-ידי ממשלת מצ-ריים שהציעה לנו 50 מיליון דולר אם נצא, אבל מהרגע הראשון לא היה ספק שזו לא הכוונה שלנו.

● השם "אביה סונסטאה" יישאר?
זה לא נדון בצורה מפורטת.

● מדוע?
משום שזה היה דבר רגיש מאוד.

● לא היה חשוב לו שהשם יישאר?
ברור שחשוב לו. נראה איך שזה יסתדר. באופן טבעי בדברים סנטטי-נטליים כאלה צריך לתת לזמן לעשות את שלו, זה לא עניין של הסכם.

פשוטו עם נלסון

בירן (1975)

כמוכן.

● למשל?
בשלבים הראשונים הושמעו אימים מצד העיתונות והפוליטיקאים המצ-רים, שאמרו שאם לא נותיר ונסכים לעמדותיהם, זה יסכן את תהליך-השי-לום. וזה מייד קיבל גיבוי בעיתונות הישראלית. אבל במהירות הבהרנו להם, בצורה חריש-משמעות, שאם הם מעוניינים בתהליך-השלום, טאבה לא תשבור אותו, ואם הם לא מעוניינים, טאבה לא תעשה את התהליך. לכן כדאי שיעשו מאמץ, ולא יכופפו לנו את הידיים, וגם אנחנו לא נכופף להם את הידיים.

מהצד השני עמדו אנשים מאוד אינטליגנטיים ומנוסים, וכולם הפכו בסוף לידידים. כל ההסכמים נחתמו באווירה טובה, כשכל צד הגיע למסקנה שמיצה את המקסימום.

● היו דברים שהשאירו טעם רע?
לא. המהלך היה התנסות יוצאת-מדר-גה.

● במשך הדיונים עלתה הד-שאלה אם כדאי לפרוץ אותו?
בטח. ראשי-עיריית אילת לשעבר הציע את הצעה. התיזה המרכזית של הימין היתה שמצרים לוקחת את סיני, מנגה אותה מיהודים והופכת אותה לשה-קרב עתידית, בלי שום דבר אד-רחי. מה אומר השמאל? שמצריים זקי-קה לשלום לא פחות מאיתנו, ולכן תמשיך לפתח, ולכן כדאי לשתף פעו-לה.

● ומה הסיפור עם התרגיל על בגין?
ב-1979 בגין האמין שהאיזור הזה שייך לישראל מבחינת הגבול ההיסטו-רי, וזו האמת. מה שקבע בכורות זו האבחנה בין הגבול המנדטורי וההי-סטורי.

ב-1905 הופיעה בטאבה פלוגה של חיילים עותומניים והתחפרה שם. זה ישנו בפסק-הבוררות. משרד-המיל-חמה הבריטי, ששלט במצריים, קיבל ידיעות שהעותומנים מנסים להזיח את הגבול בראסי-טאבה. הם שאלו מה זה ראסי-טאבה: הצוק הדרומי, הצפוני או האמצעי.

● הקנאות חגה, ואף אחת מן המיכלואח לא רצתה לתת ידה לנטיגיה"

הכלל מבחינת אנושית, מישפטיית וכל-כלית. היה ויכוח על עקרונות, ולא וכחנות. וברגע שהסכמנו על עיקרון זה, היה דבר יפה.

● אתה זוכר רגע מסויים קשה או טוב?
הרגעים הטובים היו כשקיבלנו תמי-כה מהממשלת האמריקאית שליוותה את המשא-ומתן.